

рили леярния и монетния дворец, унищожили барутните магазини и заводи, испразнили арсенала, но, като се научили за движението на Фридриха от Силезия към Берлинъ, отстъпили: Чернишевъ и Тотлебенъ — къмъ Франкфуртъ, а Ласси къмъ Торгау.

Фридрихъ искалъ да отрѣже Чернишева и Тотлебена отъ Салтикова и да атакува послѣдния, като се обърне отъ Губенъ къмъ Франкфуртъ. Но, като се научилъ за отстъплението на Чернишева, Тотлебена и Ласси отъ Берлинъ, той намѣрилъ за необходимо да се обърне въ Саксония, въ която работитѣ му взели между това твърдѣ незгоденъ обратъ (гл. по долу) и Гулзенъ билъ вече принуденъ да отстъпи до самия Виттенбергъ. Той още по вече се убѣдилъ въ необходимостта да отиде въ Саксония, когато се научилъ, че Салтиковъ се съгласилъ да остане прѣз зимата между Одеръ и Варта, само съ условие австрийцитѣ да взематъ Торгау. Вслѣдствие на това, като оставилъ Голца съ 12.000 войски въ Силезия, Фридрихъ отъ Люbbenъ тръгналъ къмъ Рослау на Елба, по долу отъ Виттенбергъ. Отъ своя страна Даунъ, като оставилъ въ Силезии Лаудона съ 40.000 войски, съ останалитѣ сили вървялъ отстрана слѣдъ движението на Фридриха, като се придържалъ до планинитѣ и закривалъ отъ Фридриха Саксония.

Между това въ Саксония, слѣдъ отдалечението на Фридриха и Дауна отъ нея въ Силезия, произлизало слѣдующето: Гулзенъ, оставенъ отъ Фридриха въ Саксония съ 12.000 войски, билъ расположенъ при Шлеттау. Срѣщу него задъ плауенската лощина се намирали: армията на окржзитѣ и австрийския корпусъ на Хаддика, всичко около 35.000 души. На 13 августъ цвейбрюкенския херцогъ тръгналъ къмъ Вилсдруфъ и

слѣдъ нѣколко лъжливи движения и дѣйствиа принудилъ Гулзена да отстъпи въ лагера при Стрела (Strehla). Въсползованъ отъ това, че Гулзенъ ималъ твърдѣ малко войски за заеманието и отбраната на цѣлия обширенъ лагеръ при Стрела, цвейбрюкенския херцогъ, маневрирайки противъ него съ главнитѣ си сили, атакувалъ го само съ частъ отъ силитѣ си, именно съ корпуса на Клеefelda. Гулзенъ отблъсналъ Клеefelda съ загуба за него, но пристиганието (на 21 септемврий) на владѣтелния вюртембергски херцогъ съ подкрѣпление въ съюзната армия принудило Гулзена да отстъпи найнапрѣдъ къмъ Виттенбергъ, а послѣ и по натагъкъ къмъ Бѣлицъ. Армията на окржзитѣ заела Виттенбергъ и цѣла Саксония и се расположила на р. Елстеръ, при Праттау близо до Лайпцигъ. Това и било причина за движението на Фридриха, както се каза по горѣ, за Рослау. Съ приближението му, войскитѣ отъ армията на окржзитѣ, които заемали Виттенбергъ, отстъпили къмъ Лайпцигъ. Между това Даунъ се съединилъ съ Ласси, прѣминалъ при Торгау прѣзъ Елба и като прѣдполагалъ, че Фридрихъ ще се обърне противъ армията на окржзитѣ, тръгналъ (на 26 октомврий) къмъ Ейленбургъ. Въ сщото време Фридрихъ се съединилъ съ Гулзена, прѣминалъ прѣзъ Елба въ Рослау и испратилъ (на 29 октомврий) частъ отъ войскитѣ къмъ Лайпцигъ. Това принудило армията на окржзитѣ да отстъпи къмъ Хемницъ, гдѣто всичкото време стояла въ бездѣйствие. Даунъ се върналъ къмъ Торгау и заелъ при него силна позиция. А Фридрихъ, като знаелъ, по какъвъ именно начинъ Даунъ и Салтиковъ се условили да дѣйствуватъ, рѣшилъ непрѣменно да истика първия отъ тѣхъ отъ Торгау и отново да заеме Саксония. Най